

ASSOCIACIÓ AURORA SALUT MENTAL, TERRITORI I PAISATGE

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Associació

Seu social: Tarragona

- 29 persones treballadores
- 21 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 890 persones voluntàries
- 56 persones sòcies

NOMBRE DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 116 a serveis a la infància i la joventut
- 56 a serveis a la gent gran
- 46 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 202 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 3 a serveis a persones amb drogodependències
- 250 a serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 250 a serveis de cohesió i dinamització social

www.associacioaurora.org

Breu història de l'organització

L'Associació Aurora-Salut Mental, Territori i Paisatge és una entitat social sense ànim de lucre, fundada el 3 de desembre de 1987 per iniciativa de familiars de persones afectades de malaltia mental i discapacitat intel·lectual a Tarragona, per donar suport i acompanyament als seus fills i familiars. L'any 1997 l'Associació crea el Centre Especial de Treball al barri de Sant Salvador de Tarragona, per fer treballs de manipulació i el 2006 crea la primera brigada forestal. Som una entitat arrelada al territori que dona un servei a la societat de Tarragona fa més de 37 anys. L'any 2007 es va posar en funcionament la primera brigada forestal i de jardineria, inici d'una llarga trajectòria que marcaria el caràcter ambiental de l'entitat fins al dia d'avui. L'Associació té entitat jurídica i està inscrita en el Registre d'Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya amb el número 1510 de la secció 1a del Registre de Tarragona. L'entitat regula les seves activitats d'acord amb el que estableix la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques; la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, i els seus estatuts. L'entitat és titular del Centre Especial de Treball Aurora, inscrit al Registre de centres especials de treball de la Generalitat

Missió

Aconseguir millorar la qualitat de vida i l'autonomia de les persones amb problemes de salut mental i de les seves famílies, així com defensar els seus drets.

Orientada a la recerca del bé comú i la creació de valor social, ja que promou l'acció social al territori, propicia la dinamització econòmica amb el Centre Especial de Treball i contribueix a garantir el benestar de les persones i col·lectiu més vulnerable com és el col·lectiu de la malaltia mental.

L'entitat contribueix a generar una ocupació digna i facilita un creixement econòmic sostenible.

Oferir un servei personalitzat d'acompanyament als usuaris perquè disposin de les mateixes oportunitats que la resta de ciutadans per arribar a la seva plena integració social i laboral. Amb una voluntat de transformació social.

Protegir, conservar i millorar el medi ambient, acompanyats d'un equip de professionals (EMS), en un servei que pretén aconseguir una millor adaptació social i laboral, al Camp de Tarragona, àmbit territorial i comunitari.

Descripció de l'activitat

Tota l'actuació de l'entitat gira entorn de la persona amb malaltia mental, al seu desenvolupament integració tant laboral com social en el nostre territori. Els serveis que desenvolupem a l'entitat, són tan serveis d'acompanyament com d'inserció laboral. Per generar ocupació per a les persones amb malaltia mental i discapacitat intel·lectual es promouen diverses activitats laborals en el centre especial de treball, sense ànim de lucre amb visió de generar els recursos necessaris per fer viable l'entitat. El factor innovador de fer-ho en un binomi salut i natura, fa que siguem un referent en l'àmbit territorial de conservació de la natura, renaturalització d'espais naturals, extracció de plantes invasores i executors de tractaments innovadors contra aquestes espècies invasores.

Actualment, portem a terme més de 10 projectes al nostre territori a pobles i ciutats de conservació de platges, renaturalització d'espais naturals, conservació de boscos, amb uns bons resultats d'enquestes de satisfacció entre els nostres clients tant privats, empreses i administració pública.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

INTEGRACIÓ LABORAL: EN EL BINOMI SALUT MENTAL I NATURA

Breu descripció

El projecte de suport a l'acompanyament del servei d'integració social i laboral del CET, en el binomi salut mental i natura, integra a un col·lectiu en risc d'exclusió social, dignifica la seva qualitat de vida, ja que amb el suport rebut no només té accés a un lloc de treball sinó que en el suport rebut pels professionals ajuda a trencar l'estigma i potencia la inclusió social d'aquestes persones formant part d'un col·lectiu inclusiu. Es potencia la cooperació en les tasques laborals, el suport i l'ajuda mútua en totes les accions, formacions i activitats de l'entitat.

El projecte visualitza el col·lectiu que pateixen una malaltia mental crònica. Cal tenir en compte que les persones afectades d'esquizofrènia i discapacitat intel·lectual, tendeixen a l'aïllament social, a la manca d'autonomia personal en el vessant relacional i a un aplanament afectiu i emocional. En un col·lectiu que té especials dificultats d'inserció en empresa ordinària donada la inestabilitat que presenten fruit de la malaltia i els prejudicis socials.

Valorem molt positivament després d'uns mesos de treball l'evolució i els efectes sobre la qualitat de vida dels nostres usuaris, que es constata que el binomi salut mental i natura, en el nostre cas amb la integració laboral contribueix positivament a la seva rehabilitació. Els treballadors amb discapacitat han

experimentat canvis significatius en la seva situació personal i en la seva qualitat de vida. Tenen un monitoratge que els dona seguretat en la seva participació i implicació en els projectes de recuperació ambiental que realitzen.

Aquesta millora ens permet que les tasques d'acompanyament i suport personalitzades, adreçades a tots els usuaris siguin significatives. Engloben des de la formació en hàbits i habilitats laborals, fins a la millora del nivell d'autonomia personal i social. S'ha realitzat per l'equip multidisciplinari de suport la seva integració i rehabilitació, millorant la seva qualitat de vida, i benestar

Aportació de valor de la iniciativa

L'impacte de la nostra iniciativa ha estat créixer en 5 persones més contractades gràcies a la redefinició com entitat dels serveis basats en el binomi salut mental i natura. Amb una metodologia de suport integral a la persona amb trastorn mental buscant el seu empoderament i autonomia tot fent valdre la seva aportació a la conservació de la natura gràcies a la feina feta en espais naturals com ara boscos, neteja de riberes de rius i conservació dunar de platges. La metodologia passa a ser un seguiment setmanal motivacional cap als monitors que després transmeten als usuaris. La nostra experiència de 3 anys amb el projecte enfocat a millorar la qualitat de vida de les persones amb trastorn mental en la natura amb uns excel·lents resultats quantitatius i qualitatius en l'assoliment dels objectius plantejats ens anima continuar creixent i compartir l'experiència amb altres entitats i organitzacions.

Necessitat a la qual respon

Els grups objectius de les actuacions són:

- Les persones afectades de malaltia mental o psíquica internes o externes a l'Associació.
- Les famílies que tenen familiars amb una discapacitat mental o psíquica internes o externes a l'Associació.
- Joves amb discapacitat que estan en recerca de la seva primera feina.

El CET dona oportunitats d'inclusió social a un col·lectiu en risc d'exclusió com és el de la malaltia mental, i genera oportunitats i ajuda a canviar la concepció i estigma de la discapacitat, ja que dignifica la vida del col·lectiu, i garanteix els mateixos drets i oportunitats a tothom, aportant un model social on considera als entorns socials com aliats en l'exercici dels seus drets.

El projecte visualitza el col·lectiu que pateixen una malaltia mental crònica. Cal tenir en compte que les persones afectades d'esquizofrènia i discapacitat intel·lectual, tendeixen a l'aïllament social, a la manca d'autonomia personal en el vessant relacional

i a un aplanament afectiu i emocional. En un col·lectiu que té especials dificultats d'inserció en empresa ordinària donada la inestabilitat que presenten fruit de la malaltia i els prejudicis socials.

Actualment, el CET té una plantilla on el 77,4% la componen persones amb més d'un 33% de trastorn mental i discapacitat intel·lectual. Una de cada 2 persones amb malaltia mental té més d'un 65% de discapacitat.

Principals objectius assolits

Del primer objectiu: aconseguir un reajustament òptim en l'àmbit laboral mitjançant l'entrenament i l'adquisició de les habilitats pròpies del món laboral.

S'ha avaluat pel responsable de l'equip d'atenció a la persona, l'escala de competències en el lloc de treball, amb l'eina d'entrevista individualitzada i fent un seguiment i una avaluació conjunta entre el psicòleg i l'encarregat /supervisor dels treballadors un cop cada 15 dies. S'ha portat un registre per ponderar l'evolució i sobre la base de 17 usuaris indefinits i 5 rotacions, s'ha constatat un 51% de millora de les competències proposades per millorar.

Del segon objectiu, afavorir l'adquisició i manteniment d'hàbits laborals i dels coneixements professionals que puguin facilitar la seva integració laboral. Les formacions fetes s'han dut a terme el 100% d'aquestes. S'han avaluat mitjançant qüestionaris de satisfacció, tant del contingut com del formador amb unes valoracions mitjanes del 87% de satisfacció.

L'atenció individualitzada i les reunions de seguiment en el lloc de treball les valorem els usuaris a les 2 assemblees anuals que tenim com a centre, i l'increment de satisfacció aquí ha estat notable envers l'equip anterior al programa, pujant fins al 89% de satisfacció. Abans no s'avaluava aquesta atenció terapèutica.

Del tercer objectiu, integrar laboralment a les persones afectades de malaltia mental i d'altres discapacitats.

Principals resultats obtinguts

Els resultats obtinguts del plantejament innovador de la integració de persones amb trastorn mental i discapacitat intel·lectual en el binomi de salut mental i natura, cal dir que el percentatge de millora de simptomatologia en la patologia d'esquizofrènia que és col·lectiu més nombrós de persones que atenem, pel que fa a la seva autonomia i millora de la qualitat de vida, en el seguiment individualitzat més del 90% dels usuaris, manifesten que se senten molt millor i els ajuda a trobar motivació diària en la seva vida la feina a la natura. Per part dels professionals trobem que és facilitador el treball en equip d'aquestes persones en entorns de natura ajudant a la seva integració laboral i facilita generar vincle i poder fer-ho extensiu a entorns com el familiar i comunitari trencant l'aïllament i l'estigma de la malaltia. En

les activitats de sensibilització que fem en plantades populars els nostres usuaris parlen en primera persona i això ha estat possible gràcies al treball previ de sensibilització i visualització dels valors de saber conviure amb la malaltia mental, parlant obertament dels problemes, limitacions i el més impactant és veure com poden valorar feines que fan molt millor que altres empreses ordinàries pel fet d'haver-nos especialitzat en temes forestals de conservació de la natura del territori, riberes de rius, boscos i platges.

Abast de l'experiència

Aquest projecte ens està facilitant accedir a feines concretes amb l'administració pública, però també participar de projectes en el territori com Ocell de Foc, Associacions mediambientals com Aube, Ecologistas en Acción o Gepec, la Xarxa catalana de la natura, per tal d'intercanviar projectes i participar amb ells de projectes més grans i potencialment amb més impacte social i laboral, facilitant així l'accés a més persones amb discapacitat intel·lectual i visibilitzant un col·lectiu que vol trencar etiquetes i estigmes.

Persones implicades en l'experiència:

- Treballadores: 30
- Membres equips directius: 4
- Sòcies: 56
- Ateses: 250
- Voluntàries: 890

Principals factors clau d'èxit

En ser una entitat ambiental única a Catalunya amb un centre especial de treball que porta a terme projectes de subvencions i licitacions del nostre entorn amb uns alts estàndards tant d'execució de les feines com de visibilitat de la malaltia mental, fa que el programa tingui un impacte social molt positiu tant pels usuaris com per les entitats públiques i privades que ens tenen en compte. Ja que en moltes d'elles participen assolint uns nivells tècnics elevats i requerits per fer les tasques contractades.

El seguiment i els reptes que tenen els usuaris els ajuden a formar-se i adquirir habilitats que en el termini de 2-3 anys els capaciten per presentar un curriculum vitae a empreses ordinàries si és el seu projecte vital.

També el fet de tenir un suport i centralitat de tot l'equip d'atenció a la persona els capacita i empodera a aconseguir reptes personals d'autonomia com podem ser independitzar-se, fer-se càrrec dels seus comptes personals i tenir una xarxa comunitària que els integra i visibilitza.

Dificultats i reptes superats

Un dels reptes que cal afrontar és com integrar nous trastorns com ara TEA's que ja estem incorporant a la plantilla així com estar més coordinats amb els recursos del territori per visualitzar i normalitzar el trastorn mental.

Un altre dels reptes que com entitat hem de tenir present és buscar els recursos amb empreses i entitats públiques per fer viable el nostre projecte.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

El binomi salut mental i natura, en l'àmbit laboral aporta, en primer lloc, una clara disminució en els nivells d'absentisme laboral al nostre centre especial de treball. La metodologia de treball on tots els oficials esdevenen monitors dels usuaris per detectar necessitats i donar suport, conjuntament amb les activitats socials que es promouen des del centre que van adreçades a la participació comunitària, a combatre l'aïllament que presenten aquestes persones i a potenciar les relacions socials, és molt facilitadora del programa, ja que tant el professional com l'usuari valora la forma de treball i el seguiment que es dona en les reunions setmanals. En elles es forma i valora el seguiment i també es contempla l'atenció i el suport a les seves famílies, oferint-los el suport i les eines necessàries que ajuden a millorar la qualitat de vida de la família i de l'afectat.

Els efectes sobre la qualitat de vida dels nostres usuaris, es constata que el binomi salut mental i natura, en el nostre cas amb la integració laboral que es realitza mitjançant el centre especial de treball de l'entitat on amb la gestió de projectes forestals, plantades d'arbres, manteniments de jardins i neteja de rius i platges, contribueix positivament a la seva rehabilitació. Els treballadors amb discapacitat han experimentat canvis significatius en la seva situació personal i millorin la seva qualitat de vida i la seva gestió emocional. Tenen un monitoratge que els dona seguretat en la seva participació i implicació en els projectes de recuperació ambiental que realitzen.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

El nostre CET té com objecte d'activitat, serveis forestals, de jardineria, restauració d'espais fluvials i projectes de recuperació d'espais naturals, aquests donen resposta a la necessitat en molts nuclis urbans i rurals de fer actuacions via licitacions on accedim a ofertes d'entitats públiques com la Generalitat, Diputacions, Ajuntaments i consells comarcals, com també via empreses privades i persones individuals.

Sumat a la metodologia d'intervenció social del projecte que es basa en un model psicosocial d'actuació de suport i acompanyament que es fa amb les persones contractades per malaltia mental o discapacitat intel·lectual, és un model funcional i fàcil de replicar com a projecte.

El model d'intervenció social, es concreta en unes accions, adreçades a l'àmbit personal i del grup als usuaris i unes accions indirectes adreçades al seu context social.

Pel que fa a l'organització, per un costat el model plantejat integra entre 22 i 30 persones amb malaltia mental, juntament amb l'equip que dona suport (EMS) cal tenir en compte un psicòleg, una treballadora social, un equip responsable de projectes, monitors de suport a les brigades, juntament amb un administratiu i una direcció del CET.

Créixer en el model de suport i acompanyament implica créixer en l'àmbit econòmic, i un dels objectius per aconseguir-ho passa per un pla de negocis que tingui en compte com l'increment de personal afectaria en l'àmbit de costos i del finançament a tot el procés.